

2020

Eglės Sukackienės nuotr.

Mūsų krašto žuvėdaras

Kalendorius parengtas ir išleistas Lietuvos ornitologų draugijai kartu su partneriais įgyvendinant ES LIFE programos lėšomis finansuojamą projektą „Suinteresuotų institucijų pajėgumų pritaikymas gerinant upinių ir mažųjų žuvėdrų apsaugos būklę Lietuvoje“ (Nr. LIFE17 NAT/LT/000545).

Projektą iš dalies finansuoja Lietuvos Respublika ir projekto partneriai.

www.lifeterns.lt

Už šio leidinio turinį atsako tik jo autoriai. Jo turinys nebūtinai atspindi Europos Sąjungos nuomonę. Nei Mažųjų ir vidutinių įmonių reikalų vykdomoji įstaiga (EASME), nei Europos Komisija nėra atsakingos už leidinyje teikiamos informacijos panaudojimą.

Sausis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
		1	2	3	4	5
		☀ 8:41–16:02 ☾ 11:59–22:54	☀ 8:41–16:03 ☾ 12:13–	☀ 8:41–16:05 ☾ 12:26–00:03	☀ 8:41–16:06 ☾ 12:40–1:13	☀ 8:40–16:07 ☾ 12:56–2:23
6	7	8	9	10	11	12
☀ 8:40–16:08 ☾ 13:14–3:36	☀ 8:39–16:10 ☾ 13:37–4:51	☀ 8:39–16:11 ☾ 14:08–6:06	☀ 8:38–16:13 ☾ 14:50–7:19	☀ 8:37–16:14 ☾ 15:46–8:23	☀ 8:37–16:16 ☾ 16:57–9:16	☀ 8:36–16:18 ☾ 18:19–9:56
13	14	15	16	17	18	19
☀ 8:35–16:19 ☾ 19:45–10:27	☀ 8:34–16:21 ☾ 21:13–10:50	☀ 8:33–16:23 ☾ 22:39–11:10	☀ 8:32–16:24 ☾ –11:27	☀ 8:31–16:26 ☾ 00:04–11:44	☀ 8:30–16:28 ☾ 1:27–12:02	☀ 8:29–16:30 ☾ 2:50–12:22
20	21	22	23	24	25	26
☀ 8:27–16:32 ☾ 4:11–12:48	☀ 8:26–16:34 ☾ 5:29–13:20	☀ 8:25–16:35 ☾ 6:39–14:02	☀ 8:23–16:37 ☾ 7:38–14:54	☀ 8:22–16:39 ☾ 8:25–15:57	☀ 8:20–16:41 ☾ 9:00–17:06	☀ 8:19–16:43 ☾ 9:27–18:17
27	28	29	30	31		
☀ 8:17–16:45 ☾ 9:48–19:28	☀ 8:16–16:47 ☾ 10:05–20:39	☀ 8:14–16:49 ☾ 10:19–21:48	☀ 8:12–16:51 ☾ 10:33–22:57	☀ 8:11–16:53 ☾ 10:46–		

Upinė žuvedra

Remigijaus Gegelevičiaus nuotr.

Į tolimas žiemojimo vietas mūsų upinės žuvedros patraukia rugpjūčio mėnesį, dažniausiai skrisdamos jūrų pakrantėmis. Jos yra vienos iš toliausiai skrendančių migrantų – žiemos mėnesius praleidžia Pietų Afrikos pakrantėse, kur maitinasi jūrų platybėse, o nakčiai apsistoja jų pakraščiais. Žiemos ir kelionių metu formuojasi naujos paukščių poros, kurios sugrįžta į mūsų kraštą, kad užaugintų savo palikuonis.

Sausio 1 d. – Naujieji metai,
Lietuvos vėliavos diena
Sausio 6 d. – Trys karaliai
Sausio 25 d. – Pusiaužiemis

Vasaris

Pr.	A	T	K	P	Š	S
					1	2
					8:09–16:55 11:00–00:07	8:07–16:57 11:17–1:17
3	4	5	6	7	8	9
8:05–16:59 11:37–2:30	8:04–17:02 12:03–3:43	8:02–17:04 12:38–4:56	8:00–17:06 13:27–6:04	7:58–17:08 14:31–7:03	7:56–17:10 15:49–7:49	7:54–17:12 17:16–8:24
10	11	12	13	14	15	16
7:52–17:14 18:46–8:51	7:50–17:16 20:16–9:13	7:48–17:18 21:45–9:32	7:46–17:20 23:12–9:49	7:44–17:22 –10:07	7:41–17:24 00:38–10:27	7:39–17:26 2:01–10:51
17	18	19	20	21	22	23
7:37–17:29 3:20–11:21	7:35–17:31 4:32–11:59	7:33–17:33 5:34–12:48	7:30–17:35 6:24–13:47	7:28–17:37 7:02–14:54	7:26–17:39 7:31–16:04	7:24–17:41 7:53–17:15
24	25	26	27	28	29	
7:21–17:43 8:11–18:26	7:19–17:45 8:26–19:36	7:17–17:47 8:39–20:45	7:14–17:49 8:52–21:54	7:12–17:51 9:06–23:04	7:09–17:53 9:21–	

Mažoji žuvėdra

Remigijaus Gegelevičiaus nuotr.

Mūsų krašte perinčios mažosios žuvėdros, skirtingai nuo upinių žuvėdrų, žiemą dažniausiai praleidžia Rytų Afriką skalaujančio Indijos vandenyno pakrantėse, Raudonojoje jūroje. Vakarų Europos paukščiai dažniausiai žiemoja Vakarų Afrikoje, Ramiojo vandenyno pakrantėse, kur gali žiemosi ir dalis mūsų sparnuočių. Įdomu, jog į žiemojimo vietas mažosios žuvėdros, skirtingai nuo upinės žuvėdros, rugpjūčio mėnesį patraukia virš didesnių upių, o ne pajūriu.

Vasario 2 d. – Pasaulinė pelkėtų vietovių diena

Vasario 16 d. – Lietuvos Valstybės atkūrimo diena

Vasario 24 d. – Vieversio diena

Vasario 25 d. – Užgavėnės

Kovas

Pr.	A	T	K	P	Š	S
						1 ☀ 7:07–17:55 ☾ 9:39–00:15
2 ☀ 7:05–17:57 ☾ 10:01–1:27	3 ☀ 7:02–17:59 ☾ 10:31–2:39	4 ☀ 7:00–18:01 ☾ 11:12–3:47	5 ☀ 6:57–18:03 ☾ 12:07–4:49	6 ☀ 6:55–18:05 ☾ 13:17–5:40	7 ☀ 6:52–18:07 ☾ 14:39–6:19	8 ☀ 6:50–18:09 ☾ 16:09–6:49
9 ☀ 6:48–18:11 ☾ 17:41–7:13	10 ☀ 6:45–18:13 ☾ 19:13–7:33	11 ☀ 6:43–18:15 ☾ 20:45–7:52	12 ☀ 6:40–18:17 ☾ 22:15–8:10	13 ☀ 6:38–18:19 ☾ 23:43–8:29	14 ☀ 6:35–18:21 ☾ –8:52	15 ☀ 6:33–18:23 ☾ 1:07–9:20
16 ☀ 6:30–18:25 ☾ 2:24–9:56	17 ☀ 6:28–18:27 ☾ 3:31–10:43	18 ☀ 6:25–18:29 ☾ 4:25–11:39	19 ☀ 6:23–18:31 ☾ 5:06–12:44	20 ☀ 6:20–18:33 ☾ 5:36–13:53	21 ☀ 6:17–18:35 ☾ 6:00–15:05	22 ☀ 6:15–18:36 ☾ 6:18–16:15
23 ☀ 6:12–18:38 ☾ 6:33–17:26	24 ☀ 6:10–18:40 ☾ 6:47–18:35	25 ☀ 6:07–18:42 ☾ 7:00–19:44	26 ☀ 6:05–18:44 ☾ 7:13–20:54	27 ☀ 6:02–18:46 ☾ 7:27–22:05	28 ☀ 6:00–18:48 ☾ 7:43–23:17	29 ☀ 6:57–19:50 ☾ 9:04–
30 ☀ 6:55–19:52 ☾ 9:30–1:28	31 ☀ 6:52–19:54 ☾ 10:05–2:37					

Plėšrioji žuvėdra

Sauliaus Karaliaus nuotr.

Plėšrioji žuvėdra yra anksčiausiai mūsų krašte pasirodanti žuvėdra. Ji Lietuvoje stebima jau kovo pabaigoje, o dažniausiai sutinkama balandžio pirmoje pusėje. Vėliau žuvėdros patraukia į perėjimo vietas, tikriausiai į šiauriau esančias Baltijos jūros salas. Į Lietuvą jos sugrįš tik liepos mėnesį, kai iš veisimosi vietų, neretai šeimomis, traukia į žiemojimo vietas. Tuo metu mūsų krašte galima pamatyti dar tėvų maitinamus kituose kraštuose išaugintus palikuonis.

Kovo 4 d. – Kovarnių diena

Kovo 10 d. – 40-ies paukščių diena

Kovo 11 d. – Lietuvos nepriklausomybės atkūrimo diena

Kovo 19 d. – Pempės diena

Kovo 20 d. – Pavasario lygiadienis, Pasaulinė žemės diena

Kovo 25 d. – Gandrų sugrįžimo diena

Kovo mėnuo – tinkamiausias metas inkilams kelti

Balandis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
		1	2	3	4	5
		☀ 6:50–19:56 ☾ 10:53–3:41	☀ 6:47–19:58 ☾ 11:55–4:34	☀ 6:45–20:00 ☾ 13:10–5:16	☀ 6:42–20:01 ☾ 14:34–5:49	☀ 6:40–20:03 ☾ 16:03–6:14
6	7	8	9	10	11	12
☀ 6:37–20:05 ☾ 17:35–6:35	☀ 6:35–20:07 ☾ 19:07–6:54	☀ 6:32–20:09 ☾ 20:40–7:11	☀ 6:30–20:11 ☾ 22:12–7:30	☀ 6:27–20:13 ☾ 23:42–7:51	☀ 6:25–20:15 ☾ –8:16	☀ 6:23–20:17 ☾ 1:06–8:50
13	14	15	16	17	18	19
☀ 6:20–20:19 ☾ 2:21–9:33	☀ 6:18–20:21 ☾ 3:22–10:28	☀ 6:15–20:23 ☾ 4:08–11:32	☀ 6:13–20:25 ☾ 4:42–12:42	☀ 6:11–20:26 ☾ 5:07–13:53	☀ 6:08–20:28 ☾ 5:26–15:05	☀ 6:06–20:30 ☾ 5:42–16:15
20	21	22	23	24	25	26
☀ 6:03–20:32 ☾ 5:56–17:52	☀ 6:01–20:34 ☾ 6:08–18:34	☀ 5:59–20:37 ☾ 6:21–19:44	☀ 5:57–20:38 ☾ 6:34–20:55	☀ 5:54–20:40 ☾ 6:50–22:07	☀ 5:52–20:42 ☾ 7:08–23:20	☀ 5:50–20:44 ☾ 7:32–
27	28	29	30			
☀ 5:48–20:46 ☾ 8:04–00:31	☀ 5:45–20:48 ☾ 8:47–1:36	☀ 5:43–20:49 ☾ 9:43–2:32	☀ 5:41–20:51 ☾ 10:52–3:17			

Upinė žuvėdra

Simono Minkevičiaus nuotr.

Upinė žuvėdra yra anksčiausiai į gimtąsias vietas sugrįžtanti mūsų krašto žuvėdra. Pirmosios šių paukščių poros kolonijose kuriasi jau balandžio pabaigoje. Tuo metu jas galima pamatyti medžiojančias netoli veisimosi vietų – atvirų vandens telkinių salų. Tačiau dauguma jų perėti pradeda gegužę. Mokslinių tyrimų duomenimis, pirmiausiai kuriasi maždaug ketvirtadalis kolonijų paukščių. Manoma, kad tai seniausiai perintys individai. Kitos žuvėdros lizdus tvarko maždaug po savaitės pertraukos.

- Balandžio 1 d. – Pasaulinė paukščių diena
- Balandžio 12 d. – Velykos
- Balandžio 13 d. – Antroji Velykų diena
- Balandžio 22 d. – Žemės diena

Gegužė

Pr.	A	T	K	P	Š	S
				1	2	3
				5:39–20:53 12:11–3:52	5:37–20:55 13:36–4:19	5:35–20:57 15:04–4:40
4	5	6	7	8	9	10
5:33–20:59 16:33–4:58	5:31–21:01 18:13–5:15	5:29–21:03 19:35–5:32	5:27–21:04 21:07–5:51	5:25–21:06 22:37–6:13	5:23–21:08 23:59–6:43	5:21–21:10 –7:21
11	12	13	14	15	16	17
5:19–21:12 1:09–8:12	5:17–21:13 2:04–9:15	5:15–21:15 2:44–10:25	5:14–21:17 3:12–11:38	5:12–21:19 3:34–12:50	5:10–21:20 3:51–14:02	5:08–21:22 4:05–15:12
18	19	20	21	22	23	24
5:07–21:24 4:17–16:22	5:05–21:26 4:30–17:32	5:04–21:27 4:42–18:43	5:02–21:29 4:57–19:55	5:01–21:30 5:14–21:09	4:59–21:32 5:36–22:21	4:58–21:33 6:05–23:30
25	26	27	28	29	30	31
4:57–21:35 6:44–	4:55–21:36 7:36–0:30	4:54–21:38 8:42–1:19	4:53–21:39 9:58–1:56	4:52–21:41 11:20–2:25	4:51–21:42 12:45–2:47	4:50–21:43 14:11–3:05

Baltasparnė žuvėdra

Rimanto Stankūno nuotr.

Gegužės mėnesio pradžioje mūsų krašte galima pastebėti gausius virš didesnių upių ar kitų vandens telkinių traukiančių baltasparnių žuvėdrų būrius. Neretai juose būna po kelis šimtus ar net daugiau paukščių. Tačiau jie ilgiau neužtrunka viename vandens telkinyje. Į veisimosi vietas jos sugrįžta tik gegužės antroje pusėje. Baltasparnės žuvėdros yra reti mūsų krašto paukščiai. Pirmą kartą jos rastos perint Žuvinte tik XX a. viduryje. Nuo XXI a. pradžios jau kasmet keliose šalies vietose aptinkama nuo kelių iki keliasdešimt jų porų.

Gegužės 1 d. – Tarptautinė darbo diena,
Gegutės diena
Gegužės 3 d. – Motinos diena
Gegužės 22 d. – Tarptautinė biologinės
įvairovės diena
Gegužės 24 d. – Europos parkų diena

Birželis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
1	2	3	4	5	6	7
☀ 4:49–21:45 ☾ 15:37–3:21	☀ 4:48–21:46 ☾ 17:06–3:37	☀ 4:47–21:47 ☾ 18:35–3:54	☀ 4:46–21:48 ☾ 20:05–4:14	☀ 4:45–21:49 ☾ 21:31–4:39	☀ 4:45–21:50 ☾ 22:49–5:12	☀ 4:44–21:51 ☾ 23:52–5:57
8	9	10	11	12	13	14
☀ 4:43–21:52 ☾ –6:55	☀ 4:43–21:53 ☾ 00:40–8:03	☀ 4:42–21:54 ☾ 1:14–9:17	☀ 4:42–21:55 ☾ 1:39–10:32	☀ 4:42–21:55 ☾ 1:57–11:46	☀ 4:41–21:56 ☾ 2:13–12:57	☀ 4:41–21:57 ☾ 2:26–14:07
15	16	17	18	19	20	21
☀ 4:41–21:57 ☾ 2:38–15:17	☀ 4:41–21:58 ☾ 2:50–16:27	☀ 4:41–21:58 ☾ 3:04–17:39	☀ 4:41–21:58 ☾ 3:19–18:52	☀ 4:41–21:59 ☾ 3:39–20:06	☀ 4:41–21:59 ☾ 4:05–21:18	☀ 4:41–21:59 ● 4:41–22:23
22	23	24	25	26	27	28
☀ 4:42–21:59 ● 5:29–23:17	☀ 4:42–21:59 ● 6:31–23:58	☀ 4:42–21:59 ● 7:45–	☀ 4:43–21:59 ● 9:07–00:30	☀ 4:43–21:59 ● 10:32–00:53	☀ 4:43–21:59 ● 11:57–1:13	☀ 4:44–21:59 ☾ 13:22–1:29
29	30					
☀ 4:45–21:59 ☾ 14:48–1:44	☀ 4:46–21:58 ☾ 16:14–2:00					

Juodoji žuvėdra

Rimanto Stankūno nuotr.

Juodosioms žuvėdroms birželio mėnuo yra pats jauniklių auginimo įkarštis. Tuo metu masiškai ritasi laumžirgiai – jų svarbus grobis, kuris užtikrina, kad jaunikliams neteks badauti. Dažniausiai jų kolonijos įsikuria nedideliuose, gausiai vandens augalija apaugusiuose vandens telkiniuose. Lizdus suka ant vandens augalų – lūgnių, alijošinių aštrių, nulūžusių nendrių. Nors juodoji žuvėdra sutinkama daugelyje šalies vietų, visur negausi, daugelyje vietų nykstanti. Dažniausiai aptinkama iki keliasdešimt porų. Gausesnės kolonijos yra reta išimtis.

Birželio 5 d. – Pasaulinė aplinkos apsaugos diena

Birželio 7 d. – Tėvo diena

Birželio 22 d. – Vasaros saulėgrįžos diena

Birželio 24 d. – Rasos

Liepa

Pr.	A	T	K	P	Š	S
		1	2	3	4	5
		4:46–21:58 17:41–2:18	4:47–21:57 19:07–2:40	4:48–21:57 20:28–3:09	4:49–21:56 21:37–3:47	4:50–21:55 22:32–4:39
6	7	8	9	10	11	12
4:51–21:55 23:12–5:43	4:52–21:54 23:40–6:55	4:53–21:53 –8:11	4:54–21:52 00:02–9:26	4:56–21:51 00:18–10:40	4:57–21:50 00:32–11:51	4:58–21:49 00:45–13:01
13	14	15	16	17	18	19
4:59–21:48 00:57–14:11	5:01–21:47 1:10–15:22	5:02–21:46 1:24–16:34	5:03–21:45 1:42–17:47	5:05–21:43 2:05–19:00	5:06–21:42 2:36–20:09	5:08–21:41 3:19–21:08
20	21	22	23	24	25	26
5:09–21:39 4:16–21:55	5:11–21:38 5:28–22:31	5:12–21:36 6:49–22:58	5:14–21:35 8:15–23:19	5:16–21:33 9:42–23:36	5:17–21:31 11:09–23:52	5:19–21:30 12:35–
27	28	29	30	31		
5:21–21:28 14:01–00:07	5:22–21:26 15:27–00:24	5:24–21:24 16:52–00:45	5:26–21:23 18:13–1:10	5:29–21:21 19:25–1:44		

Mažoji žuvėdra

Remigijaus Gegelevičiaus nuotr.

Liepos mėnesį Nemuno upės smėlėtose salose ar pakrantėse galima pamatyti dar jauniklius maitinančias mažąsias žuvėdras. Dažniausiai tai pakartotinių dėčių palikuonys, mat mūsų mažiausios žuvėdros tyko bene daugiausia pavojų – upių salų apsėmimas po vasarinių liūčių, lizdų praradimas dėl tokiose vietose mėgstančių lankytis poilsiautojų ar žvejų, taip pat įvairūs, dėtis sunaikinantys plėšrūnai. Pavienėmis poromis ar negausiomis grupelėmis perinčioms mažosioms žuvėdroms sunku nuo jų apsiginti, todėl jos mielai kuriasi šalia drąsesnių upinių žuvėdrų.

Liepos 6 d. – Valstybės (Lietuvos Karaliaus Mindaugo karūnavimo) diena
Liepos 10 d. – Septyni broliai miegantys
Liepos 20 d. – Perkūno diena

Rugpjūtis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
					1	2
					5:29–21:19 20:24–2:30	5:31–21:17 21:09–3:28
3	4	5	6	7	8	9
5:33–21:15 21:41–4:37	5:35–21:13 22:05–5:52	5:36–21:11 22:23–7:08	5:38–21:09 22:38–8:22	5:40–21:07 22:51–9:35	5:42–21:05 23:03–10:46	5:44–21:03 23:16–11:56
10	11	12	13	14	15	16
5:45–21:01 23:28–13:06	5:47–20:59 23:45–14:17	5:49–20:56 –15:29	5:51–20:54 00:05–16:42	5:53–20:52 00:32–17:51	5:55–20:50 1:09–18:55	5:56–20:47 1:59–19:47
17	18	19	20	21	22	23
5:58–20:45 3:05–20:28	6:00–20:43 4:23–20:58	6:02–20:41 5:49–21:22	6:04–20:38 7:19–21:41	6:06–20:36 8:49–21:57	6:07–20:34 10:18–22:13	6:09–20:31 11:46–22:30
24	25	26	27	28	29	30
6:11–20:29 13:14–22:49	6:13–20:26 14:41–23:13	6:15–20:24 16:03–23:44	6:17–20:22 17:18–	6:18–20:19 18:21–00:25	6:20–20:17 19:09–1:19	6:22–20:14 19:44–2:25
31						
6:24–20:12 20:10–3:37						

Baltaskruostė žuvėdra

Sauliaus Karaliaus nuotr.

Baltaskruostė žuvėdra yra bene rečiausia ir vėliausiai perinti žuvėdra mūsų šalyje. Pirmą kartą Lietuvoje ji aptikta Žuvinto ežere tik XX a. viduryje. Iki XXI a. buvo žinomi pavieniai šių žuvėdrų veisimosi atvejai. Šiame amžiuje jos kasmet kuriasi įvairiose Nemuno žemupio sekliuose vandens telkiniuose – senvaginės kilmės ežerėliuose, Nemuno deltos įlankose, Krokų Lankos ežere. Čia pastaruoju metu peri mažiau nei 100 porų. Kitur šalyje sutinkamos ypač retai – įvairiuose sekliuose vandenyse, dažniausiai rytinėje Lietuvoje, kai kuriais metais aptinkamos pavienės poros.

Rugpjūčio 10 d. – Paskutiniojo perkūno diena

Rugpjūčio 15 d. – Žolinė

Rugpjūčio 24 d. – Gandrų išskridimo diena

Rugsėjis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
	1 ☀ 6:26–20:09 ☾ 20:29–4:52	2 ☀ 6:28–20:07 ☾ 20:45–6:07	3 ☀ 6:30–20:04 ☾ 20:58–7:20	4 ☀ 6:31–20:02 ☾ 21:10–8:32	5 ☀ 6:33–19:59 ☾ 21:22–9:42	6 ☀ 6:35–19:57 ☾ 21:35–10:53
7 ☀ 6:37–19:54 ☾ 21:49–12:03	8 ☀ 6:39–19:52 ☾ 22:07–13:15	9 ☀ 6:40–19:49 ☾ 22:30–14:26	10 ☀ 6:42–19:47 ☾ 23:02–15:37	11 ☀ 6:44–19:44 ☾ 23:45–16:42	12 ☀ 6:46–19:42 ☾ –17:38	13 ☀ 6:48–19:39 ☾ 00:42–18:23
14 ☀ 6:50–19:37 ☾ 1:54–18:57	15 ☀ 6:52–19:34 ☾ 3:17–19:23	16 ☀ 6:53–19:32 ☾ 4:45–19:44	17 ☀ 6:55–19:29 ● 6:17–20:01	18 ☀ 6:57–19:26 ● 7:48–20:17	19 ☀ 6:59–19:24 ● 9:20–20:34	20 ☀ 7:01–19:21 ● 10:52–20:52
21 ☀ 7:03–19:19 ● 12:23–21:14	22 ☀ 7:04–19:16 ● 13:51–21:43	23 ☀ 7:06–19:14 ● 15:11–22:21	24 ☀ 7:08–19:11 ☾ 16:18–23:12	25 ☀ 7:10–19:09 ☾ 17:10–	26 ☀ 7:12–19:06 ☾ 17:49–00:15	27 ☀ 7:14–19:04 ☾ 18:16–1:26
28 ☀ 7:16–19:01 ☾ 18:37–2:40	29 ☀ 7:17–18:59 ☾ 18:53–3:55	30 ☀ 7:19–18:56 ☾ 19:06–5:08				

Baltaskruostė žuvėdra

Sauliaus Karaliaus nuotr.

Rugsėjo mėnesį dar galime aptikti pavienių, mūsų krašto dar nepalikusių baltaskruosčių žuvėdrų. Joms ilgiau užsibūti leidžia mitybos ypatumai – šios žuvėdros grobio ieško ne ore, o vandenyje. Matyti, kad jų išvaizda stipriai skiriasi nuo dar vasaros pabaigoje matytų paukščių. Mat rudenį, kaip ir jų artimos giminaitės juodosios ar baltasparnės, baltaskruostės žuvėdros jau būna žiemos apdaru. Tuomet reikia tam tikros patirties atskirti minėtas rūšis.

Rugsėjo 19 d. – Miškininko diena

Rugsėjo 22 d. – Rudens lygiadienis

Rugsėjo 27 d. – Tarptautinė turizmo diena

Spalis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
			1	2	3	4
			7:21–18:54 19:18–6:20	7:23–18:51 19:30–7:31	7:25–18:49 19:42–8:41	7:27–18:46 19:55–9:52
5	6	7	8	9	10	11
7:29–18:44 20:11–11:04	7:31–18:41 20:32–12:15	7:32–18:39 20:59–13:26	7:34–18:36 21:37–14:33	7:36–18:34 22:27–15:31	7:38–18:31 23:31–16:19	7:40–18:29 –16:56
12	13	14	15	16	17	18
7:42–18:26 00:47–17:25	7:44–18:24 2:12–17:46	7:46–18:22 3:40–18:04	7:48–18:19 5:11–18:21	7:50–18:17 6:44–18:36	7:52–18:14 8:17–18:53	7:54–18:12 9:52–19:14
19	20	21	22	23	24	25
7:56–18:10 11:25–19:40	7:58–18:08 12:53–20:15	8:00–18:05 14:09–21:02	8:02–18:03 15:09–22:02	8:04–18:01 15:52–23:13	8:06–17:58 16:23–	7:08–16:56 15:45–00:28
26	27	28	29	30	31	
7:10–16:54 16:02–00:43	7:12–16:52 16:16–1:57	7:14–16:50 16:27–3:09	7:16–16:48 16:39–4:20	7:18–16:46 16:50–5:31	7:20–16:43 17:03–6:42	

Upinė žuvėdra

Remigijaus Gegelevičiaus nuotr.

Spalio mėnesio pradžioje mūsų vandenyse dar galime pamatyti pirmamečių upinių žuvėdrų. Tikriausiai tai šiaurinėse šalyse išaugę jaunikliai, nes mūsų krašte perinčios upinės žuvėdros išskrenda jau rugpjūčio mėn. Nuo liepos vidurio iki rugpjūčio pabaigos Lietuvos pajūryje stebima masinė suaugusių paukščių migracija – tuomet pavieniui ar nedidelėmis grupėmis traukia dažniausiai suaugę individai. Tuo tarpu pirmamečiai paukščiai migruoja vėliau.

Spalio 2 d. – Pasaulinė natūralios aplinkos diena

Spalio 3–4 d. – Paukščių palydų šventė

Spalio 4 d. – Pasaulinė gyvūnų globos diena

Lapkritis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
						1 ☀ 7:22–16:41 ☾ 17:18–7:53
2 ☀ 7:24–16:39 ☾ 17:36–9:06	3 ☀ 7:26–16:37 ☾ 18:01–10:17	4 ☀ 7:28–16:35 ☾ 18:34–11:26	5 ☀ 7:30–16:33 ☾ 19:19–12:28	6 ☀ 7:32–16:32 ☾ 20:18–13:19	7 ☀ 7:34–16:30 ☾ 21:28–13:58	8 ☀ 7:36–16:28 ☾ 22:47–14:28
9 ☀ 7:38–16:26 ☾ 14:51	10 ☀ 7:40–16:24 ☾ 00:12–15:10	11 ☀ 7:42–16:22 ☾ 1:39–15:25	12 ☀ 7:44–16:21 ☾ 3:07–15:40	13 ☀ 7:46–16:19 ☾ 4:38–15:56	14 ☀ 7:48–16:17 ☾ 6:12–16:14	15 ☀ 7:50–16:16 ☾ 7:47–16:36
16 ☀ 7:51–16:14 ☾ 9:20–17:06	17 ☀ 7:53–16:12 ☾ 10:46–17:48	18 ☀ 7:55–16:11 ☾ 11:57–18:44	19 ☀ 7:57–16:10 ☾ 12:49–19:53	20 ☀ 7:59–16:08 ☾ 13:26–21:10	21 ☀ 8:01–16:07 ☾ 13:51–22:27	22 ☀ 8:03–16:06 ☾ 14:10–23:43
23 ☀ 8:05–16:05 ☾ 14:25–	24 ☀ 8:06–16:03 ☾ 14:37–00:57	25 ☀ 8:08–16:02 ☾ 14:48–2:08	26 ☀ 8:10–16:01 ☾ 14:59–3:19	27 ☀ 8:12–16:00 ☾ 15:11–4:30	28 ☀ 8:13–15:59 ☾ 15:25–5:41	29 ☀ 8:15–15:58 ☾ 15:42–6:53
30 ☀ 8:16–15:57 ☾ 16:04–8:06						

Poliarinė žuvėdra

Sauliaus Karaliaus nuotr.

Poliarinė žuvėdra yra tarp tolimųjų migrantų lyderių. Tai šiaurinių jūrų paukštis. Arkties platumuose perinčios poros, užauginusios palikuonis, žiemoti skrenda į Pietų pusrutulį, neretai pasiekdamos Antarktidą skalaujančias jūras. Taip jos į vieną pusę įveikia virš 35 000 km atstumą. Manoma, jog į veisimosi vietas sugrįžta įveikusios iki 90 000 km atstumą! Pirmiausiai traukia suaugę individai, o pirmamečiai jaunikliai užtrunka gimtosiose vietose. Todėl mūsų pajūryje juos dažniausiai pamatysime spalio mėnesį ar net lapkričio pradžioje.

Lapkričio 1 d. – Visų Šventųjų diena

Lapkričio 2 d. – Vėlinės.

Mirusiųjų atminimo diena

Lapkričio 3 d. – Šv. Huberto (medžiotojų) diena

Gruodis

Pr.	A	T	K	P	Š	S
	1 ☀ 8:18–15:57 ☾ 12:22–19:43	2 ☀ 8:20–15:56 ☾ 13:17–20:39	3 ☀ 8:21–15:55 ☾ 13:59–21:42	4 ☀ 8:23–15:55 ☾ 12:22–19:43	5 ☀ 8:24–15:54 ☾ 13:17–20:39	6 ☀ 8:25–15:53 ☾ 13:59–21:42
7 ☀ 8:27–15:53 ☾ 14:30–22:50	8 ☀ 8:28–15:53 ☾ 14:55–23:59	9 ☀ 8:29–15:52 ☾ 15:14–	10 ☀ 8:30–15:52 ☾ 15:30–01:09	11 ☀ 8:31–15:52 ☾ 15:45–2:18	12 ☀ 8:32–15:52 ☾ 15:59–3:28	13 ☀ 8:34–15:52 ☾ 16:13–4:38
14 ☀ 8:34–15:52 ☾ 16:28–5:50	15 ☀ 8:35–15:52 ☾ 16:46–7:03	16 ☀ 8:36–15:52 ☾ 17:09–8:18	17 ☀ 8:37–15:52 ☾ 17:39–9:32	18 ☀ 8:38–15:52 ☾ 18:18–10:43	19 ☀ 8:38–15:53 ☾ 19:09–11:47	20 ☀ 8:39–15:53 ☾ 20:14–12:39
21 ☀ 8:40–15:54 ☾ 21:30–13:20	22 ☀ 8:40–15:54 ☾ 22:52–13:52	23 ☀ 8:40–15:55 ☾ –14:16	24 ☀ 8:41–15:55 ☾ 00:16–14:37	25 ☀ 8:41–15:56 ☾ 1:42–14:55	26 ☀ 8:41–15:57 ☾ 3:08–15:12	27 ☀ 8:41–15:58 ☾ 4:34–15:30
28 ☀ 8:42–15:59 ☾ 6:01–15:51	29 ☀ 8:42–16:00 ☾ 7:27–16:16	30 ☀ 8:41–16:01 ☾ 8:49–16:48	31 ☀ 8:41–16:02 ☾ 10:03–17:30			

Margasnapė žuvėdra

Sauliaus Karaliaus nuotr.

Nors didžiausia tikimybė mūsų krašte sutikti margasnapę žuvėdrą yra liepos bei rugpjūčio mėn., kuomet jos intensyviau traukia Lietuvos pajūriu, pavieniai paukščiai stebimi ir rudens ar net žiemos mėnesiais. Tai vienintelė žiemos mėnesiais Lietuvos pajūryje sutikta žuvėdra.

Kadangi ji peri jūrų salose, mūsų šalyje stebima tik pajūryje arba Kuršių marių pakrantėse. 2017 metais kartu su upinėmis žuvėdromis, jos bandė kurtis Klaipėdos sąsiauryje esančioje Kiaulės Nugaros saloje. Deja, dėl pakilusio vandens lygio margasnapės žuvėdros perėjo nesėkmingai.

Gruodžio 5–6 d. – Medžių puošimo šventė

Gruodžio 24 d. – Kūčios

Gruodžio 25–26 d. – Kalėdos. Gražių švenčių!